

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

30. maj – 3. jun 2022.

Sektor za monetarne i devizne operacije
Odeljenje za devizne rezerve
Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Jun 2022.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 03.06.2022	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	4.108,54	-1,20%	-2,01%
Dow Jones Industrial	SAD	32.899,70	-0,94%	-4,85%
NASDAQ	SAD	12.012,73	-0,98%	-11,77%
Dax 30	Nemačka	14.460,09	-0,01%	-7,50%
CAC 40	Francuska	6.485,30	-0,47%	-0,35%
FTSE 100*	Velika Britanija	7.532,95	-0,69%	6,63%
NIKKEI 225	Japan	27.761,57	3,66%	-4,46%
Shanghai Composite*	Kina	3.195,46	2,08%	-10,85%

Izvor: Bloomberg.

* Nivo indeksa na poslednji radni dan u posmatranoj nedelji.

1.3 Kretanja na FX tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena			Kurs	Promena		
	1w	YoY	1w		YoY		
EUR/USD	1,0729	0,18%	-11,48%	USD/EUR	0,9321	-0,17%	12,97%
EUR/GBP	0,8573	0,90%	-0,28%	USD/GBP	0,7991	0,74%	12,66%
EUR/CHF	1,0325	0,65%	-5,84%	USD/CHF	0,9624	0,48%	6,38%
EUR/JPY	140,34	3,06%	5,00%	USD/JPY	130,81	2,89%	18,62%
EUR/CAD	1,3493	-1,15%	-8,09%	USD/CAD	1,2577	-1,33%	3,85%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

	Nivo prinosa	Promena u b.p.		
		1w	YoY	
Nemačka	2y	0,64%	30,5	131,1
	10y	1,27%	31,0	145,3
Francuska	2y	0,45%	24,0	110,4
	10y	1,80%	32,2	162,5
Španija	2y	0,90%	33,9	141,7
	10y	2,43%	39,7	196,5
Italija	2y	1,21%	38,4	155,5
	10y	3,40%	50,1	250,0
UK	2y	1,69%	25,4	159,8
	10y	2,16%	23,8	131,4
SAD	2y	2,66%	17,8	250,2
	10y	2,94%	19,7	131,2
Kanada	2y	2,91%	36,1	258,6
	10y	3,06%	27,4	154,4
Japan	2y	-0,07%	-0,2	5,3
	10y	0,23%	0,3	15,2

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	nivo	promena u b.p.		nivo	promena u b.p.		nivo	promena u b.p.		nivo	promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	-0,59%	-0,2	-2,4	0,78%	0,0	77,0	0,94%	0,1	88,9	-0,71%	0,1	1,7
1M	-0,54%	0,7	2,0	1,14%	9,8	112,0	1,09%	4,7	104,2	-0,71%	-0,1	1,7
3M	-0,33%	4,0	21,4	1,47%	7,3	144,2	1,30%	3,4	124,8	-0,71%	0,0	2,0
6M	-0,01%	6,8	50,9	1,87%	11,6	183,7	1,60%	5,1	154,5	-0,71%	0,0	1,8
12M	0,49%	12,8	97,1	2,43%	18,5	-	2,05%	10,4	198,2	-0,71%	0,0	0,0

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti.

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za Q3 (u %)
Evropska centralna banka	-0,50	-0,10	12.09.19.	09.06.22.	0,00
Federalne rezerve SAD	0,75-1,00	0,50	04.05.22.	15.06.22.	2,25-2,50
Banka Engleske	1,00	0,25	05.05.22	16.06.22	1,50
Banka Kanade	1,50	0,50	01.06.22.	13.07.22.	2,25
Švajcarska nacionalna banka	-0,75	-0,50	15.01.15.	16.06.22.	-0,75

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 0,00%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je ojačao za 0,18% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD kretao se u rasponu od 1,0627 do 1,0787 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,0639 do 1,0786 (vrednost na kraju dana, Bloomberg Composite London).

Na početku nedelje, dolar je nastavio da slabi prema evru, pošto je ojačala sklonost investitora za preuzimanje rizika na tržištu, podržana ohrabrujućim ekonomskim podacima, kao i rastom očekivanja kod investitora da bi FED mogao usporiti ili čak pauzirati svoj ciklus pooštavanja monetarne politike u drugoj polovini godine. Obim trgovanja u ponedeljak je bio nešto smanjen, jer su tržišta u SAD bila zatvorena zbog praznika.

Evro je u utorak blago oslabio, ali je i dalje bio na putu najboljeg mesečnog performansa ove godine, jer se tržišta repositioniraju u očekivanju povećanja kamatnih stopa u Evropi i mogućnosti sporijeg povećanja kamatnih stopa u SAD. Stopa inflacije u zoni evra povećana je u maju na 8,1% u odnosu na isti mesec prethodne godine, nakon 7,5% u aprilu i više od očekivanih 7,8%. U odnosu na prethodni mesec, rast cena je iznosio 0,8%, nakon 0,6% u aprilu. Ovi podaci jačaju argumente za agresivnije povećanje kamatnih stopa od strane ECB-a, za koju se očekuje da će početi da povećava stope u julu. Kraj dana u utorak (poslednji dan maja) kurs EUR/USD je završio na nivou od 1,0732 dolara za evro.

U izveštajnom periodu evro je ojačao prema dolaru za 0,18%.

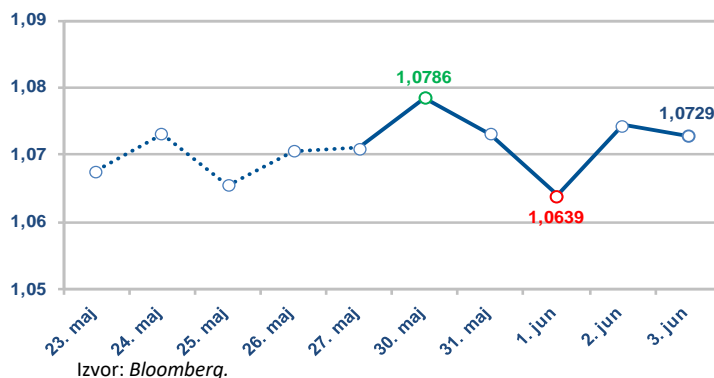
Sredinom nedelje je dolar znatnije ojačao podržan rastom prinosa na američke državne obveznice, kao i smanjenom sklonošću investitora za preuzimanje rizika zbog jačanja zabrinutosti usled daljeg ubrzanja globalne inflacije, pa se vrednost valutnog para u sredu na kraju dana našla na nivou od 1,0639 dolara za evro. Nekoliko visokih zvaničnika FED-a (potpredsednica FED-a Bregjard i član borda guvernera FED-a Valer) dali su slične izjave da bi trebalo da se nastavi s povećanjima kamatne stope od 50 b.p na narednim sastancima sve dok inflacija ne bude odlučno obuzdana.

Međutim, već narednog dana usledilo je novo jačanje evra, odnosno slabljenje dolara, pa se kurs EUR/USD u četvrtak vratio iznad vrednosti od 1,07 dolara za evro, ostvarivši dnevni rast od oko 1%. Vesti da bi Saudijska Arabija mogla uskoro povećati proizvodnju nafte, kao i da će Kina ublažiti neke restriktivne mere u vezi s kovidom-19, doprinele su novom talasu jačanja sklonosti ka preuzimanju rizika.

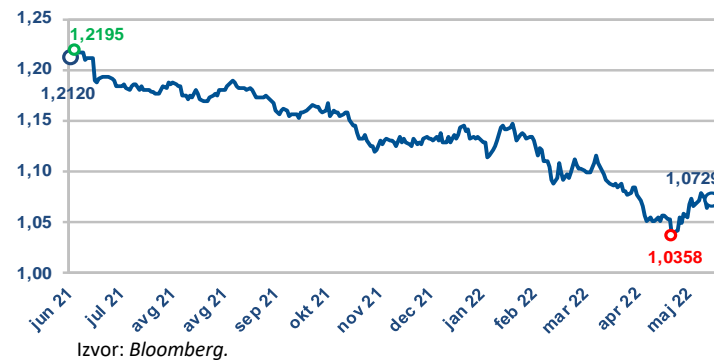
Nemački izvoz je povećan za 4,4% u aprilu, što je iznad očekivanja (1,0%), a nakon pada prethodnog meseca (-3,3%), dok je uvoz povećan za 3,1%. Podaci ukazuju na to da za sada nema većih problema u lancima snabdevanja i da se smanjuje bojazan da bi se u drugom tromesečju mogla smanjiti ekonomska aktivnost.

S druge strane, broj radnih mesta u privatnom sektoru SAD (ADP Employment change) u maju je povećan za 128 hiljada, što je znatno manje od očekivanih 300 hiljada i najmanji je rast od maja 2020, kada je počeo oporavak tržišta rada nakon pandemije.

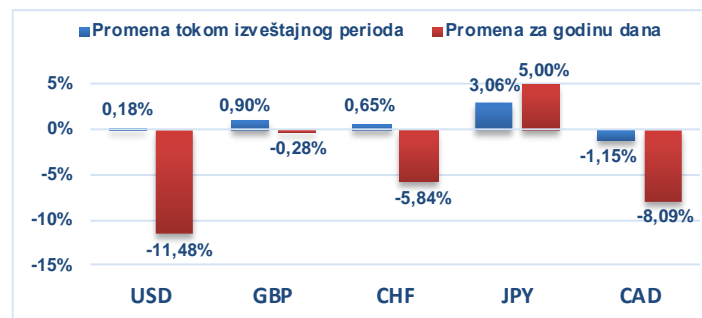
1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

1.8 Promena vrednosti evra u odnosu na odabrane valute

Na samom kraju izveštajnog perioda, u petak popodne, dolar je ponovo ojačao nakon što su objavljeni podaci s tržišta rada u SAD, koji su bili bolji od očekivanja, te povećavaju šanse da FED ostane na agresivnom putu povećanja kamatnih stopa. Broj radnih mesta van sektora poljoprivrede (Non Farm Payrols) povećan je za 390 hiljada u maju (očekivano povećanje od 318 hiljada).

Kurs EURUSD je izveštajni period završio na nivou od 1,0729 američkih dolara za evro.

Državne obveznice SAD

Prinosi državnih obveznica SAD su tokom izveštajnog perioda porasli duž cele krive prinosa. Prinos dvogodišnje obveznice povećan je za oko 18 b.p. (na 2,66%), a prinos desetogodišnje obveznice za oko 20 b.p. (na 2,94%).

Na kretanje prinosa tokom nedelje najviše je uticala izjava zvaničnika FED-a Kristofera Valera da niko ne treba da sumnja u odlučnost FED-a da utiče na usporavanje rasta cena, kao i da je uveren da znatno pooštavanje monetarne politike do kraja ove godine neće previše oslabiti ekonomsku aktivnost, čime je umanjio očekivanja kod nekih tržišnih učesnika da bi FED uskoro mogao napraviti zaokret, odnosno da bi mogao da uspori ili zaustavi povećanja referente stope u strahu od potencijalne recesije.

Broj radnih mesta van sektora poljoprivrede (NFP – Non-Farm Payrolls) u maju je povećan za 390 hiljada u odnosu na prethodni mesec, znatno više od očekivanja (318 hiljada), a nakon rasta od 436 hiljada u aprilu. Zahvaljujući snažnom rastu u prethodnim mesecima, ukupan broj zaposlenih u SAD iznosi 151,8 miliona, što je za samo 0,8 miliona ispod rekordnog nivoa zabeleženog u februaru 2020. godine, pre početka pandemije. Tražnja za radnicima i dalje je snažna, dok nedovoljna ponuda ograničava potpuni oporavak tržišta rada, ali i doprinosi daljem rastu zarada i inflacije.

Stopa nezaposlenosti je zadržana na niskom nivou, 3,6%, iako je očekivano njeno dalje smanjenje na 3,5%. Stopa participacije povećana je za 0,1 p.p., na 62,3%, ali je u ekonomiji SAD i dalje nepopunjeno 11,4 miliona pozicija, odnosno ima skoro 2 slobodna radna mesta po jednom nezaposlenom. Rast zarada je i dalje visok, 5,2% YoY, nakon 5,5% na kraju aprila.

I dalje je izuzetno snažna tražnja na tržištu rada, koja zahteva ubranu normalizaciju monetarne politike.

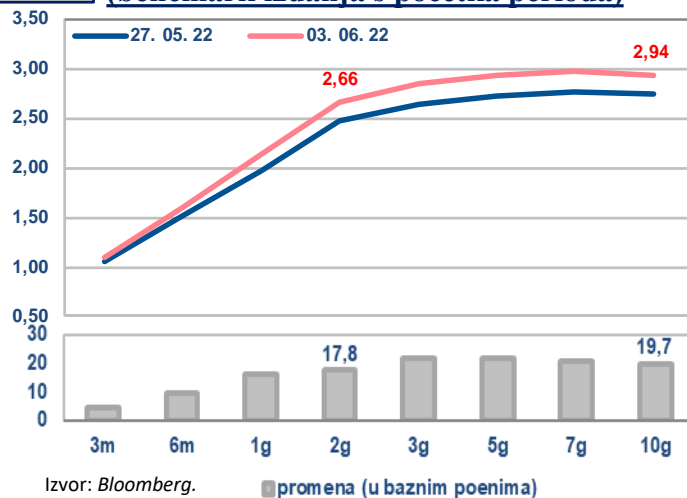
ISM indeks uslužnog sektora SAD u maju je smanjen na 55,9 sa 57,1 u aprilu, nešto više od očekivanja (56,5), ukazujući na usporavanje rasta poslovne aktivnosti u ovom sektoru, koji obuhvata više od dve trećine američke ekonomije, drugi mesec zaredom, što je najniža vrednost od februara 2021, uglavnom zbog problema u lancima snabdevanja. Indeks ukazuje na rast 24 meseca zaredom i u poslednjih 148 meseci samo se dva meseca (april i maj 2020 – na početku epidemije) nalazio u zoni kontrakcije, a rast je zabeležen kod 14 od ukupno 18 industrija.

ISM indeks proizvodnog sektora SAD u maju je imao vrednost od 56,1, što je više od očekivanja (54,5) i vrednosti u aprilu (55,4), ukazujući na ubrzanje rasta aktivnosti u ovom sektoru, koji takođe beleži ekspanziju 24 meseca zaredom. Rast je ostvaren kod 15 od 18 industrija u okviru ovog sektora.

U izveštaju FED-a o tekućim ekonomskim uslovima (Beige Book), koji se odnosi na podatke sakupljene od sredine aprila do pred kraj maja, navodi se da je nastavljen rast ekonomske aktivnosti u SAD, ali su četiri distrikta (od ukupno 12) prijavila usporavanje rasta, dok su tri distrikta navela povećani rizik od recesije. Rast kamatnih stopa, rat u Ukrajini i poremećaji nastali zbog epidemije virusa korona predstavljaju glavne izvore zabrinutosti za ekonomski oporavak. Izveštaj ukazuje na to da privreda SAD polako gubi momentum, te da će nakon solidnog rasta BDP-a u drugom tromesečju, u drugoj polovini godine verovatno doći do većeg usporavanja.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

Izvor: Bloomberg.

1.10

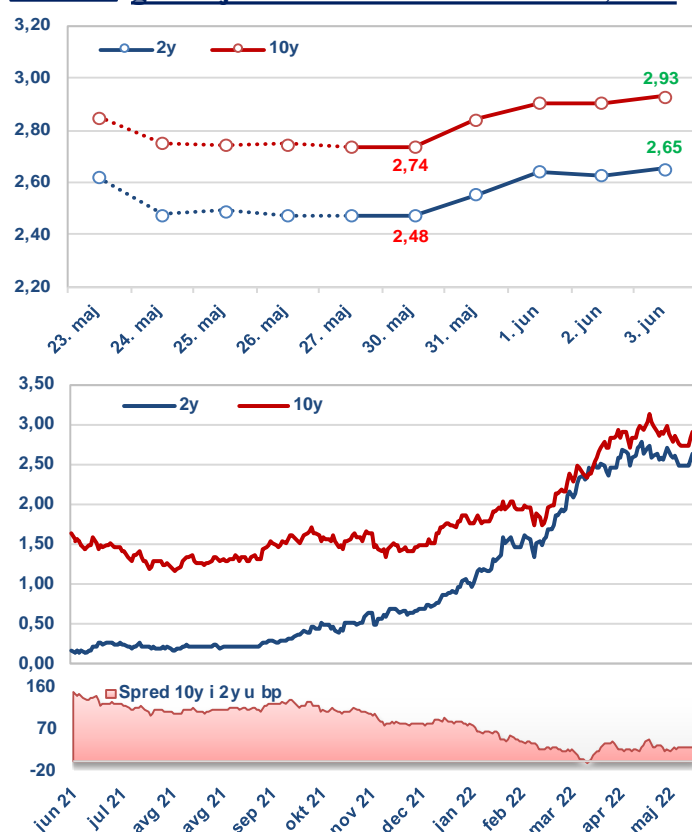
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Broj radnih mesta van sektora poljoprivrede, u 000 (NFP)	Maj	318	390	436
ISM indeks uslužnog sektora	Maj	56,5	55,9	57,1
ISM indeks proizvodnog sektora	Maj	54,5	56,1	55,4

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica snažno su porasli, posebno obveznica ročnosti dve godine i duže. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice povećan je za 30,5 b.p., na 0,64%, a prinos desetogodišnje obveznice za 31 b.p., na 1,27%. Rast prinosa tokom perioda najvećim delom bio je posledica rasta očekivanja da će ECB morati brže da normalizuje monetarnu politiku. Tržišna vrednovanja ukazuju na rast kamatnih stopa od 125 b.p. do kraja godine, odnosno ukazuju na to da će biti potrebno brže povećanje kamatnih stopa i u većem obimu. Tržišni učesnici očekuju završetak neto kupovina aktive ECB-a do kraja juna ove godine.

Stopa inflacije u zoni evra, prema preliminarnim podacima, povećana je sa 7,5% u aprilu na 8,1% u maju u odnosu na isti mesec prethodne godine, iznad očekivanja (7,8%). Stopa bazne inflacije, koja isključuje cene energenata, hrane, alkohola i duvana, takođe je povećana više od očekivanja, sa 3,5% u aprilu na 3,8% u maju. Najveći rast ponovo su zabeležile cene energenata (+2,0% u odnosu na prethodni mesec) i hrane (+1,3% u odnosu na prethodni mesec), ali su i bazni inflatorni pritisci dodatno povećani. Pored toga, očekuje se da sindikati traže barem delimičnu kompenzaciju za višu inflaciju, što će usloviti i veći rast zarada u narednom periodu. Ovi podaci dodatno povećavaju pritisak na ECB da završi sa ekspanzivnom monetarnom politikom i da poveća kamatne stope na sastanku u julu.

ECB – očekuje se završetak QE u junu i početak povećanja kamatnih stopa u julu ove godine.

Stopa nezaposlenosti u zoni evra iznosila je 6,8% u aprilu, što je nepromenjeno u odnosu na prethodni mesec i ispod 7,2%, koliko je iznosila pre pandemije. Među najvećim zemljama zone evra, stopa nezaposlenosti nepromenjena je u Nemačkoj (3,0%) i Italiji (8,4%), dok je smanjena u Francuskoj (sa 7,3% na 7,2%) i Španiji (sa 13,5% na 13,3%).

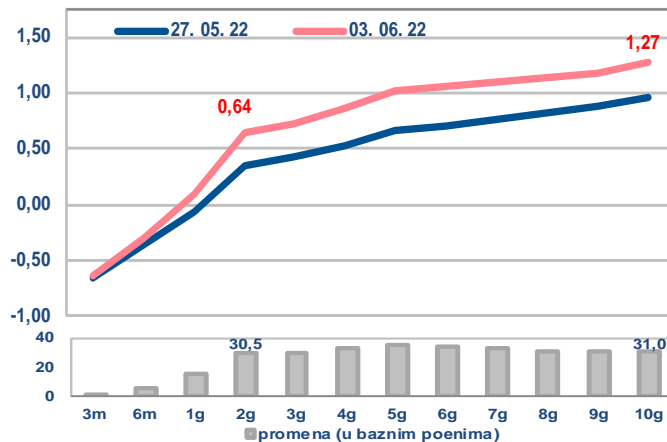
Prema konačnim podacima za prvo tromesečje, BDP u Francuskoj manji je za 0,2%, iako su preliminarni podaci ukazivali na stagnaciju ekonomske aktivnosti. Potrošnja stanovništva je smanjena za 1,5%, dok su investicije povećane za 0,6%, izvoz za 1,2%, a uvoz za 0,5%. U odnosu na isto tromesečje prethodne godine, rast BDP-a je iznosio 4,5%.

Prema istraživanju IFO instituta, maloprodaja u Nemačkoj suočava se s velikim i rastućim problemima u snabdevanju. U maju, preko 80% ispitanika je reklo da neće na vreme dobiti robu koju su naručili iz Kine, što je znad 67,1% iz aprila. Zatvaranje luka u Kini povećalo je probleme u nemačkom maloprodajnom sektoru.

Nemački izvoz je povećan za 4,4% u aprilu, iznad očekivanja (1,0%), a nakon pada prethodnog meseca (-3,3%). Izvoz u Rusiju dodatno je smanjen za 10%, nakon snažnog pada tokom marta za 60%, a kao posledica sankcija koje su zapadne zemlje uvele Rusiji. Izvoz u okviru EU povećan je za 4,2%, odnosno za 4,7% van EU. Nemački uvoz je povećan za 3,1%. Podaci ukazuju na to da za sada nema većih problema u lancima snabdevanja, pa se smanjuju strahovi da bi se u drugom tromesečju mogla smanjiti ekonomska aktivnost. Ipak, u narednom periodu rizici izvoznog sektora Nemačke su značajni, a odnose se na dalji razvoj situacije u vezi s ratom u Ukrajini, trendova deglobalizacije, kao i visokih troškova energenata.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

Izvor: Bloomberg.

1.13

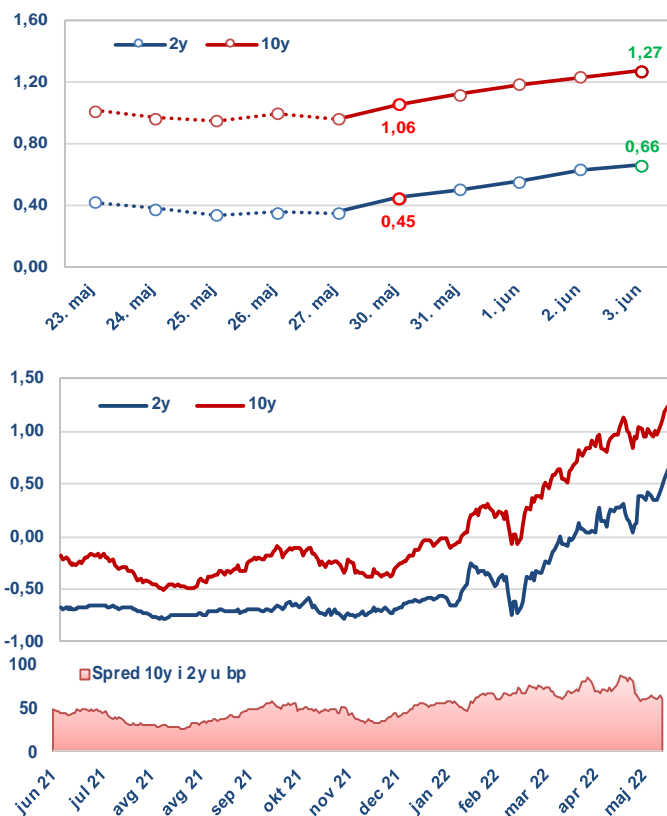
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa rasta cena, zona evra, preliminarno	Maj	7,8%	8,1%	7,5%
Stopa nezaposlenosti, zona evra	Apr	6,8%	6,8%	6,8%
Stopa rasta proizvođačkih cena, zona evra, YoY	Apr	38,2%	37,2%	36,9%

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i destogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1

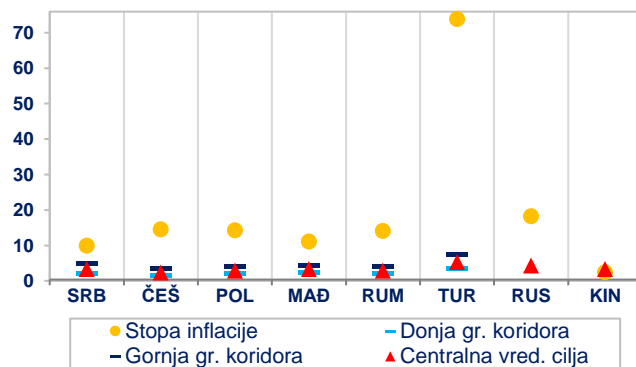
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (Q2, %)*
Srbija (NBS)	2,00	0,50	12.5.22	9.6.22	2,00
Češka (CNB)	5,75	0,75	5.5.22	22.6.22	6,50
Poljska (NBP)	6,00**	0,75	8.6.22	7.7.22	6,00
Mađarska (MNB)	5,90	0,50	31.5.22	28.6.22	6,50
Rumunija (NBR)	3,75	0,75	10.5.22	6.7.22	3,75
Turska (CBRT)	14,00	-1,00	16.12.21	23.6.22	14,00
Rusija (CBR)	11,00	-3,00	26.5.22	10.6.22	10,00
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23.10.15	n/a	4,35

Izvor: Bloomberg / *T2 2022. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa). ** Promena je nastala nakon izveštajnog perioda i biće obuhvaćena narednim nedeljnim izveštajem.

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg / sajтови centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

PMI proizvodnog sektora u Kini je u maju bio na nivou od 49,6, što je iznad podatka iz aprila (47,4), dok je PMI uslužnog sektora u Kini zabeležio nivo od 47,8, što je takođe znatno iznad nivoa iz aprila od 41,9. Analitičari navode da će **ekonomska aktivnost porasti u narednim mesecima usled ukidanja mera protiv pandemije u Šangaju.** S druge strane, ističu da bi **zero covid**, strategija koju primenjuje Peking, mogla negativno uticati na privredni rast Kine.

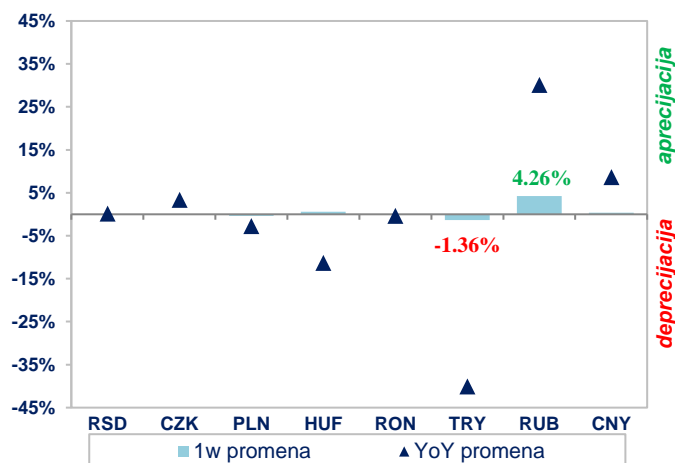
Evropska komisija je 1. juna objavila izveštaj o konvergenciji, u kome je potvrdila da je Hrvatska ispunila sve uslove za uvođenje evra kao nacionalne valute od 1. januara 2023. godine. Hrvatska je ispunila sva četiri nominalna kriterijuma konvergencije, koji se odnose na **stabilnost cena, javne finansije, devizni kurs i dugoročne kamatne stope** i time postala dvadeseta država članica zone evra. Komisija će doneti konačnu odluku o usvajanju evra u Hrvatskoj u prvoj polovini jula, nakon diskusija u Evrogrupi i Evropskom savetu, a nakon što se o ovom pitanju izjasne Evropski parlament i ECB.

Centralna banka Mađarske (MNB) na sastanku Monetarnog odbora 31. maja **povećala je referentnu kamatnu stopu za 50 b.p., na nivo od 5,90%**, što je u skladu sa očekivanjima tržišnih učesnika. Pored toga, MNB je 2. juna **povećala depo stopu za 30 b.p.** (u istom obimu kao i prethodna dva povećanja), **na nivo od 6,75%**, što je takođe u skladu sa očekivanjima tržišnih učesnika i komunikacijom MNB. **Depo stopa u Mađarskoj je trenutno najviša efektivna referentna stopa u EU.** Ukupno povećanje ove stope od početka ciklusa pooštavanja monetarnih uslova iznosi 585 b.p.

Stopa inflacije u Turskoj je u maju iznosila **73,5% YoY (3,0%MoM)**, što predstavlja **najviši nivo inflacije u Turskoj u prethodnih više od 20 godina.** U maju, stopa inflacije je bila ispod očekivanja tržišnih učesnika od 74,7% YoY, ali iznad podatka iz aprila (70,0% YoY). **Bazna stopa inflacije u maju iznosila je 56,0% YoY**, što je znatnije iznad podatka iz aprila, kada je iznosila 52,4% YoY, kao i nešto iznad očekivanja analitičara. **Stopa rasta BDP-a u Turskoj je u prvom tromesečju 2022. iznosila 7,3% YoY i 1,2% QoQ**, što je ispod nivoa iz četvrtog tromesečja 2021. godine od 9,1% YoY, ali nešto iznad očekivanja tržišta od 7,2% YoY.

2.3

Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4

Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (ročnost približna 10G)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija (2032)	6,800	-5,0	319,0
Češka (2032)	4,606	-1,2	292,9
Poljska (2032)	6,641	-2,7	7,0
Mađarska (2032)	7,130	7,8	424,1
Rumunija (2032)	8,114	28,7	487,6
Turska (2031)	22,860	74,0	474,0
Rusija (2031)	15,985*	616,5	925,5
Kina (2032)	2,804	5,9	-28,2

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Reuters).

* Podatak od 25. 2. (poslednji raspoloživi podatak pre zabrane trgovanja državnim HoV Rusije).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je smanjena za **0,12%** i kretala se u rasponu od 1.845,97 do 1.867,87 USD/Oz, (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

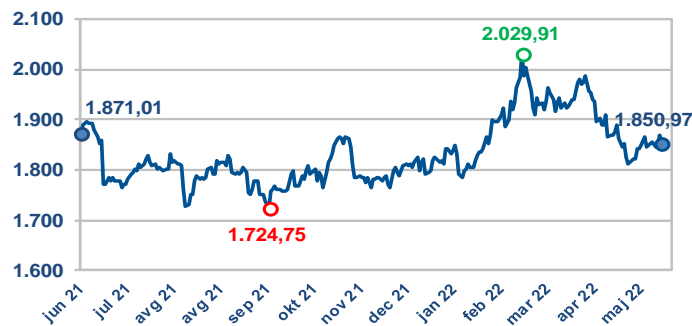
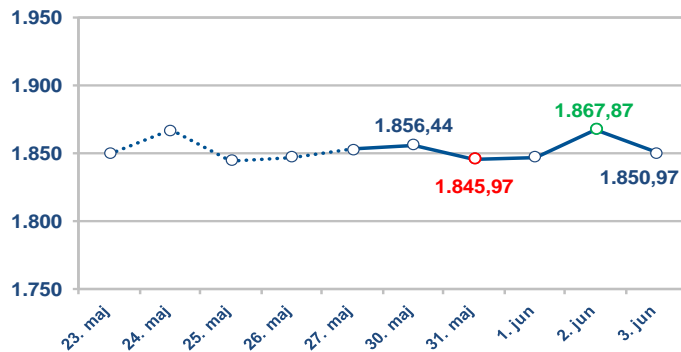
Na pad cene zlata u posmatranoj nedelji uticali su: **vesti o ponovnom otvaranju Šangaja** nakon dvomesečne blokade zbog kovid-19; **očekivanja da će FED agresivnije nastaviti podizanje nivoa referentne kamatne stope**, uz **izjave pojedinih članova FED-a** (Kristofer Voler, član *FOMC-a*) da bi i u septembru trebalo povećati kamatnu stopu za 50 b.p; pojedini tržišni učesnici su sastanak Džo Bajdena i Džeroma Pauela protumačili kao blagi pritisak na FED da se požuri sa zatezanjem monetarne politike; **bolji od očekivanih podataka s tržišta rada u SAD**.

Cena zlata je smanjena za 0,12% i na kraju izveštajnog perioda je iznosila 1.850,97 USD/Oz.

Na ograničenje daljeg pada cene zlata u posmatranoj nedelji uticali su: **povećani geopolitički rizici**; **moгуća recesija na globalnom nivou**; **pad vrednosti dolara**; **zabrinutost zbog inflacije cena širom sveta** (prvenstveno zbog rasta cena goriva); **izjava Dženet Jelen, sekretara finansija SAD, da je 2021. napravila grešku rekavši da je inflacija**, koja je tek nedavno pala sa skoro 40-godišnjeg maksimuma, **predstavljala samo „mali rizik“**.

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda cena nafte tipa brent je porasla za **4,79%** i kretala se u rasponu od 119,56 do 124,50 USD/bbl (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

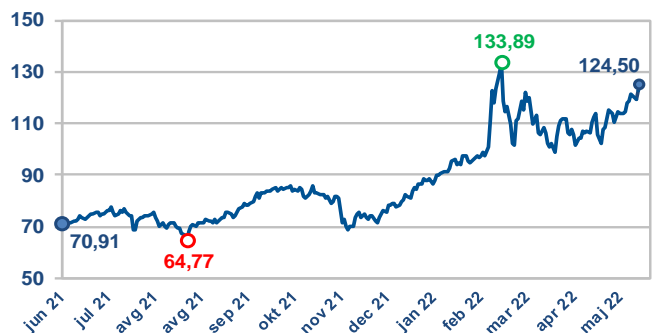
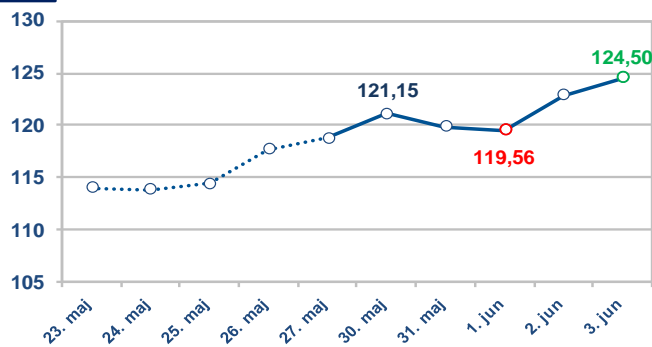
Na rast cena nafte u posmatranoj nedelji uticali su: **novi set sankcija EU prema Rusiji na uvoz nafte pomorskim putem**, koji obuhvata oko dve trećine uvoza ruske nafte, a do kraja godine i 90%; **spremnost kompanije Gasprom da zaustavi dotok gasa u Holandiju i Dansku** po odbijanju pristanka na nove uslove plaćanja u rubljama; **rast tražnje za naftom po okončanju blokade u Šangaju** i na početku letnje sezone u SAD i EU; **Saudijska Arabija je povećala prodajne cene svoje nafte za isporuke u julu ka kupcima u Aziji i Evropi** (uz nepromenjene cene za SAD); **izveštaj Američke agencije za informacije o energetici (EIA) o smanjenju zaliha nafte u SAD**.

Cena nafte je porasla za 4,79% i na kraju posmatranog perioda iznosila je 124,50 USD/bbl.

Na ograničenje daljeg rasta cena nafte u posmatranoj nedelji uticali su: **strah od usporavanja privrednog rasta na globalnom nivou**; **ponovni početak rada najvećeg naftnog polja u Libiji**; **odluka OPEC+ da se uveća proizvodnje nafte u naredna dva meseca**; **najave spremnosti Saudijske Arabije i Ujedinjenih Arapskih Emirata da povećaju proizvodnju** kako bi se nadoknadilo smanjenje dotoka nafte iz Rusije, ako bude potrebno.

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.